

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LYGIŲ GALIMYBIŲ PLĖTROS CENTRO VADOVAS

ĮSAKYMAS DĖL VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKOS IR ELGESIO NORMŲ PAKEITIMO

2022-03-21 Nr. IV-2022-03-01
(data)

Vilnius

1. Šiuo įsakymu tvirtinu VŠĮ Lygių galimybių plėtros centro (LGPC) Vaiko teisių apsaugos politikos ir elgesio normų, patvirtintų LGPC direktorės įsakymu Nr. V-17-03-01, pakeitimus.
2. Įpareigoju LGPC administraciją supažindinti su Vaiko teisių apsaugos politika ir elgesio normomis visus asmenis, kurie įgyvendina LGPC veiklas, kuriose tiesiogiai dalyvauja vaikai.
3. LGPC administracijoje atsakingu asmeniu prižiūrėti, ar asmenys yra supažindinami su Vaiko teisių apsaugos politika ir jos laikosi skiriamas asmuo, kuris įdarbinamas kaip projektų vadovas ar koordinatorius projektuose, kuriuose tiesiogiai dalyvauja vaikai. Jam nesant – už tai atsakingas LGPC direktorius.
4. Įpareigoju visus LGPC darbuotojus, paslaugų teikėjus, savanorius laikytis Vaiko teisių apsaugos politikos ir elgesio normų visose veiklose, kuriose yra tiesioginis kontaktas su vaikais, ir veiklose, kuriose neturi tiesioginio kontakto su vaikais, bet kuriamas mokymo ar kitoks turinys, kuris gali pasiekti ir vaikus, t.y. rengiant straipsnius, komentarus, mokomąją medžiagą ir pan.
5. Esant Vaiko teisių apsaugos politikos ir elgesio normų pažeidimams, LGPC administracija imasi atitinkamų veiksmų, remdamasi Vaiko teisių apsaugos politika.

LGPC direktoė

Virginija Aleksejūnė

VŠĮ LYGIŲ GALIMYBIŲ PLĖTROS CENTRO VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKA

I. TIKSLAS IR SIEKIAI

1.1. Vaiko teisių apsaugos politikoje pateikiamos etinės ir teisinės gairės Lygių galimybių plėtros centro (LGPC) darbuotojams, savanoriams ar paslaugų tiekėjams tiems atvejams, kai veiklų metu yra tiesioginis ar netiesioginis kontaktas su vaikais, arba vykdomos veiklos, kurios gali paveikti vaikus. Tai taip pat galioja vykdant tyrimus, apklausas, veiklas su partneriais, pateikiamos gairės organizacijoms ir jų darbuotojams sukurti saugią aplinką vaikams.

1.2. Vaiko teisių apsaugos politikos siekis yra užtikrinti vaikų saugumą bei darbuotojų, paslaugų tiekėjų, savanorių ir rangovų elgesio nuoseklumą.

1.3. Šios politikos tikslas yra pateikti informaciją darbuotojams, savanoriams ir paslaugų tiekėjams apie tai, kaip, tiesiogiai ar netiesiogiai dirbant su vaikais, užtikrinti vaiko gerovę ir apsaugoti jo interesus.

II. TEISINIAI STANDARTAI

2.1. LGPC darbuotojai, savanoriai ir paslaugų tiekėjai turi pareigą gerbti ir laikytis teisinių standartų, reguliuojančių vaiko teises, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Vaikoteisių apsaugos pagrindų įstatyme, bei tarptautiniuose teisiniuose dokumentuose, ypač Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (EŽTK).

2.2. Pagal JT Vaiko teisių konvenciją (1989), kiekvienas vaikas turi šias teises:

Imantis bet kokių vaiką liečiančių veiksmų, svarbiausia – vaiko interesai (3 straipsnis);
Apsauga nuo visų smurto formų (6, 19, 34, 36 straipsniai);

Teisę į mokslą (28, 29, 32 straipsniai);

Teisę į sveikatą (6, 31 straipsniai);

Teisę į teisingumą (4 straipsnis);

Teisę į privatumą (16 straipsnis);

Teisę dalyvauti ir būti išklausytam su vaiku susijusiais klausimais (12, 13, 14, 15, 23 straipsniai);

Teisę gauti informaciją meno forma, ar bet kokia kita masinės informacijos priemone, jiemssuprantamu būdu (13, 17 straipsniai).

III. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA IR PRIVATUMAS

3.1. Darbuotojai, savanoriai ir paslaugų tiekėjai dalyvaujantys LGPC veiklose, susijusiose su vaikais, turi pareigą saugoti vaikų asmens duomenis, surinktus LGPC mokomųjų veiklų metu ir/arba kai šeimos su vaikais ieško teisinės konsultacijos. Garsinė ir vaizdinė informacija su vaikais, dalyvaujančiais LGPC veikloje, gali būti gauta tik su išankstiniu tėvų ar globėjų sutikimu, arba paprašius mokyklų, dalyvaujančių veiklose, leidimų, prieš tai šiems pasirašius sutikimus su tėvais ar globėjais.

3.2. Kai vaikai susisiekiama su LGPC tiesiogiai ar kreipiasi dėl galimo vaiko teisių pažeidimo, susijusiosu tėvais ar globėjais, LGPC darbuotojai gali, su Administracijos direktorės sutikimu, pranešti apie tai Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai be išankstinio tėvų ar globėjų sutikimo.

IV. TIESIOGINIS KONTAKTAS SU VAIKAIS

4.1. LGPC darbuotojai gali susisiekti su vaikais dėl teisinės konsultacijos, sociologinio tyrimo, armokomosios veiklos tik su tėvų ar globėjų sutikimu. Mokomosios veiklos gali būti vykdomos be atskiro tėvų ar globėjų sutikimo, kai jos yra vykdomos su trečiosiomis šalimis, pvz. mokyklomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, vaikų dienos centrais, ir atsakingais žmonėmis, kurie turi tėvų sutikimą įtraukti vaikus į užklausinę šviečiamąją veiklą, neprieštaraujančią nacionaliniams teisės aktams.

4.2. Tiesioginis kontaktas su jaunesniais nei 14 metų vaikais negalimas, jei šalia nėra tėvų ar globėjų, arba lydinčio asmens, pvz. mokytojo ar mokyklos psichologo, ar kito susijusio mokyklos, NVO, ar vaikų dienos centro personalo darbuotojo, nebent tokia veikla iš anksto suderinama su mokyklos, NVO ar vaikų dienos centro personalu ir jų nėra konkrečioje patalpoje, kur vyksta užsiėmimas, tačiau gali būti pasitelkti bet kuriuo metu.

4.3. Mokomosios veiklos vaikams yra organizuojamos bendradarbiaujant su mokyklomis tu mokyklų patalpose arba už jų ribų. Jei mokomoji veikla vyksta už mokyklos ribų, joje privalo dalyvauti ugdymo institucijos atstovai.

4.4. Jei mokomoji veikla vaikams organizuojama už mokyklos ribų ir be mokyklų ar kitų NVO, turinčių tėvų ar globėjų sutikimą įtraukti vaikus į mokomąją veiklą, LGPC turi gauti tėvų ar globėjų rašytinį leidimą dalyvauti tose veiklose, arba turi būti jų lydimi.

4.5. Mokomoji veikla vaikams turi užtikrinti vaikų saugumą.

4.6. LGPC darbuotojai, savanoriai ir paslaugų tiekėjai niekada negali:

- 4.6.1. Naudoti įžeidžiančios, nederamos, užgaulios kalbos;
- 4.6.2. Naudoti prieš vaikus bet kokios smurto formos;
- 4.6.3. Trenkti vaikui ar kitokiu būdu fiziškai pulti ar/ir smurtauti prieš vaikus;
- 4.6.4. Imtis prieš vaiką bet kokių veiksmų, kurie gali būti laikomi smurtu;
- 4.6.5. Nederamai ar/ir seksualiai provokuojančiu būdu fiziškai liesti vaiką;
- 4.6.6. Užmegzti bet kokius intymius/fizinius/seksualinius santykius su vaiku;
- 4.6.7. Būti su vaiku vieni biure, kambaryje ar kitose patalpose darbo metu, šalia nesant kitiems vaikams ir/ar suaugusiems;
- 4.6.8. Savo elgesiu rodyti netinkamą išskirtinį teigiamą ar neigiamą dėmesį, palankumą ar nepalankumą vieniems vaikams, išskiriant juos iš kitų;
- 4.6.9. Savo elgesiu žeminti, įžeisti, diskriminuoti vaikus dėl jų rasės, odos spalvos, tautybės, lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, tikėjimo ar įsitikinimų, socialinio statuso ar kitais pagrindais, numatytais įstatymuose.

V. KONFIDENCIALUMO PRINCIPAS

5.1. Darbuotojai, savanoriai ar paslaugų teikėjai turi vadovautis tarptautiniais teisės aktais ir Lietuvos Respublikos įstatymais, apimančiais konfidencialumo aspektus, ypač susijusius su nepilnamečių apsauga.

5.2. Darbuotojai taip pat turi laikytis aukščiausių profesinės paslapties saugojimo standartų dėl bet kokių teisinių paslaugų suteiktų vaikams, jų tėvams, bei globėjams.

5.3. Tie patys standartai taikomi atliekamiems sociologiniams tyrimams, į kuriuos įtraukiami vaikai, įskaitant bet kokius viešus veiksmus, naujienų platinimą ar bendravimą su žiniasklaida.

5.4. Kaip nurodyta aukščiau, įtariant vaiko teisių pažeidimą, darbuotojai turi pareigą informuoti atsakingas vaiko teisių apsaugos tarnybas, valstybės ar kitas institucijas tam, kad būtų apsaugoti vaiko interesai.

VI. DARBUOTOJŲ ĮDARBINIMAS, PASLAUGŲ TEIKĖJŲ SAMDYMAS IR MOKYMAI

6.1 Darbas kandidatams į LGPC darbuotojus, bei galimybė teikti paslaugas paslaugų teikėjams, kurie dirbs projektuose ir bus atsakingi už tiesioginę veiklą, įtraukiančią vaikus, yra siūloma:

6.1.1. Pateikus asmens tapatybę įrodantį dokumentą, buvusių darbuotojų sąrašą su darbdavių kontaktiniais duomenimis ir išsilavinimo ar aktualių kvalifikacijų įrodymais;

6.1.2. Pateikus pažymą iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro apie asmens neteistumą už nusikaltimus, susijusius su vaikų išnaudojimu, sužalojimu arba tyčinius sunkius arba labai sunkius nusikaltimus (pagal Lietuvos respublikos Vaikų teisių apsaugos pagrindų įstatymo, 30 straipsnį).

6.2 Asmenys, samdomi trumpalaikiai paslaugų sutartimi, arba savanoriai, kurie dirba nuolatinį darbą vaikų ir jaunimo švietimo įstaigose, sudarant sutartį dėl veiklų vaikams vedimo, prašomi el. paštu atsiųsti patvirtinimą, kad nėra teisti už nusikaltimus, susijusius su vaikų išnaudojimu, sužalojimu arba tyčinius sunkius arba labai sunkius nusikaltimus.

6.3 Savanoriai, praktiką atliekantys asmenys, paslaugų tiekėjai arba LGPC darbuotojai, tiesiogiai nuolat nedirbantys su vaikais, nėra prašomi pateikti šiuos dokumentus ir gali vesti jiems užsiėmimus, tačiau jie negali likti vieni patalpoje su nepilnamečiais be jų tėvų, globėjų arba asmenų, perėjusių per patikros procesą ir turinčių leidimą dirbti su vaikais, dalyvavimo.

6.4. Darbuotojai, savanoriai, praktikantai ar paslaugų tiekėjai gali dirbti su vaikais liečiančiais klausimais ar tyrimais tik tada, kai yra apmokyti ir/ar supažindinti su elgesio standartais, nurodytais šioje vaiko teisių apsaugos politikoje, ypač kas liečia vaiko teisių teisinius standartus, tiesioginį kontaktą su vaikais, jų tėvais ar globėjais, bendravimo konfidencialumą bei asmens duomenų apsaugą.

6.5. Mokymus prireikus veda aukštos kvalifikacijos LGPC darbuotojai, paslaugų teikėjai. LGPC direktorė skiria mokymų vadovą pasirašydama įsakymą.

6.6. Darbuotojai, savanoriai, praktikantai ar paslaugų teikėjai susipažįsta su LGPC Vaikų apsaugos politika ją perskaitydami ir elektroniniu būdu patvirtindami, kad susipažino su nuostatomis ir sutinka su jomis.

VII. VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKOS LAIKYMASIS IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

7.1. Už Vaiko teisių apsaugos politikos laikymąsi atsakingas kiekvienas darbuotojas ir savanoris, įsitraukiantis į veiklas, skirtas vaikams ar tiesiogiai vedant užsiėmimus vaikams.

7.2. Už Vaiko teisių apsaugos politikos laikymosi priežiūrą atsakingas asmuo, kuris įdarbinamas kaip projektų vadovas ar koordinatorius projektuose, kuriuose tiesiogiai

dalyvauja vaikai, o jam nesant LGPC direktorius/ė. Jie taip pat atsakingi, kad darbuotojai suprastų šias taisykles ir jų laikytųsi, jei reikia inicijuotų papildomus mokymus.

7.3. Skundai dėl Vaiko teisių apsaugos politikos laikymosi gali būti pateikiami el. paštu: info@gap.lt

7.3.1. Už jų nagrinėjimą atsakingi asmuo, kuris įdarbinamas kaip projektų vadovas ar koordinatorius projektuose, kuriuose tiesiogiai dalyvauja vaikai ir LGPC direktorė/ius. Jei skundžiami vieno iš šių asmenų veiksmai, skundą nagrinėja kitas asmuo, pasitelkęs dar vieną asmenį iš administracijos. Gavus skundą, nagrinėjantys asmenys, sprendžia, ar reikalinga intervencija, nutraukiant tam tikrus ryšius, planuotas veiklas ir kt.

7.3.2. Skundas išnagrinėjamas ne ilgiau nei per 20 darbo dienų, išimtiniais atvejais terminas gali būti pratęsiamas dar 20 darbo dienų.

7.3.3. Skundai nagrinėjami vadovaujantis geriausių vaiko interesų principu ir remiantis nacionaliniais teisės aktais. Prireikus, skundų nagrinėjime pasitelkiamos kitos institucijos, specialistų pagalba, ekspertai.

7.3.4. Jeigu skundas teikiamas dėl galimo vaiko teisių pažeidimo, kuris turi nusikalstamos veikos požymių, skundą nagrinėjantys asmenys gali kreiptis į teisėsaugos institucijas.

7.3.5. Išnagrinėjus skundą, į kurio nagrinėjimą nėra įtraukiamos kitos institucijos, skundą teikusiam asmeniui, pranešama per 3 darbo dienas nuo skundo išnagrinėjimo.

VIII. VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKOS PERŽIŪRĖJIMAS IR ATNAUJINIMAS

8.1. Vaiko teisių apsaugos politika peržiūrima ne rečiau kaip kas dvejus metus.

8.2. Pasiūlymus Vaiko teisių apsaugos politikai gali teikti LGPC darbuotojai, savanoriai ir kiti LGPC veiklose dalyvaujantys asmenys. Pasiūlymai teikiami LGPC direktorei/iui žodžiu arba raštu. Į pasiūlymus raštu atsakoma ne ilgiau nei per 20 dienų nuo pasiūlymo gavimo